

KIRKKOPALVELUT

**Tervetuloa varainhankinta seurakunnissa
webinaariin!**

7.9.2020 klo 14.00 – 15.30.

Käytännön asioita

Etenemme työskentelyssä seuraavan aikataulun mukaisesti:

14.00 Tervetuloa! Kehittämiskonsultti Sami Lahtiluoma, Kirkkopalvelut ry

14.05 Välittäminen ja varainhankinta, varainhankinnan suunnittelija Eija Kilgast ja hankeneuvoja Juha Vänilä, Kirkkopalvelut ry

14.25 Varainhankinnan ja maksamisen sähköiset apuvälineet, tuottaja Ilkka Kalmanlehto, Kirkkopalvelut ry

14.45 Varainhankinta diakoniatyön tukena, diakoniajohtaja Seppo Sulkko

15.05 Seurakuntien kommenttipuheenvuorot ja keskustelua

- hanketoiminnan asiantuntija Riina Lilja, Helsingin seurakuntayhtymä

- hallintojohtaja Antti Jääskeläinen Rovaniemen seurakunta

15.25–15.30 Yhteenveto ja tilaisuuden päättäminen, Sami Lahtiluoma, Kirkkopalvelut ry

- Puheenvuorot pyydetään nostamalla virtuaalista kättä.
- Puheenvuorot jakaa Sami Lahtiluoma ja chattia seuraa Eija Kilgast
- Mikrofoni ja kamera pidetään kiinni silloin, kun itsellä ei ole puheenvuoroa.
- Alustuksen diat löytyy myöhemmin Kirkkopalvelujen jäsenille suunnatuilla sivuilla.
<https://www.kirkkopalvelut.fi/jasenille/materiaalia-tapahtumista-ja-koulutuksista/>

- Kiitos!

Välittäminen ja varainhankinta

Seurakunnille mahdollisia varainhankinnanmuotoja

Varainhankinnan suunnittelija Eija Kilgast ja hankeneuvoja Juha Välilä, Kirkkopalvelut ry

Seurakuntien rahoituspohja tulee muuttumaan, oletko valmis?

- Seurakunnan toiminnan rahoitus on perinteisesti koostunut verotuloista, mutta tulevaisuuden moninaisuus vaatii kirkkoa entistä aktiivisemmin hakemaan rahoitusta muistakin kohteista (Riina Lilja, Diakonia + 26.8.2020)

Rahankeräyslaki uudistui 1.3.2020

- Uusi, toistaiseksi voimassaoleva rahankeräyslupa on ollut haettavissa lain astuttua voimaan 1.3.2020.
- Uuden toistaiseksi voimassaolevat rahankeräysluvut tuli voimaan Kotimaanavulle sekä Yhteisvastuukeräykselle 1.9.2020 .
- Myös seurakunnat voivat hakea omaa, toistaiseksi voimassa olevaa rahankeräyslupaa.

<https://www.arpajaishallinto.fi/rahankeraykset>

- Uusi rahankeräyslaki mahdollistaa myös pienkeräysten järjestämisen. Lupa on ilmoituksenvarainen, voi toteuttaa 2 x vuodessa 10te keräykset

<https://www.arpajaishallinto.fi/rahankeraykset/pienkeraykset>

- Tavara-arpajaiset ja bingo

https://www.arpajaishallinto.fi/tavara_arpajaiset_bingo

Suomen Kulttuurirahaston

- <https://skr.fi/>
Suomen Kulttuurirahaston keskusrahasto myöntää apurahoja tieteelliseen ja taiteelliseen työskentelyyn sekä hankkeisiin ja hankintoihin.
- Lokakuussa haku 1.-30.10.2020.
- Apurahapäätökset kerrotaan noin viikkoa ennen tammikuun hakuajan päättymistä.
Apurahaa voivat hakea kaikki suomalaiset, Suomessa asuvat tai toimivat henkilöt ja yhteisöt. Hakea voivat myös muut, jos hakemuksella on selkeä, vahva yhteys Suomeen tai suomalaiseen kulttuuriin.

<https://skr.fi/apurahat/lokakuun-haku-keskusrahasto>

Maakuntarahastot

- Suomen Kulttuurirahaston yhteydessä toimii 17 maakuntarahastoa. Ne tukevat oman maakuntansa alueella tehtävää kulttuurityötä.
- Etusijalla ovat maakunnassa syntyneet hakijat, maakunnassa suoritettava tai siihen kohdistuva työ sekä maakunnallisesti erityisen merkittävät kulttuuri- ja kehittämishankkeet. Myös taidetta hoitolaitoksissa ja pelit kohteena.
- Seuraava hakuaika 11.1.-10.2.2021.
- Tutustu hakuohjeisiin ja valitsemasi maakuntarahaston kotisivuihin huolellisesti ennen hakemuksen tekoa. Ole mielellään ko. maakuntarahaston asiamieheen jos olet hakemassa rahoitusta. Saat arvokasta ohjausta.
- <https://skr.fi/apurahat/tammikuun-haku-maakuntarahastot>

Mikä STEA on?

- Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) on sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimiva itsenäinen valtionapuviranomainen. Jakaa Veikkauksen varoja.
- Avustetun toiminnan strategisina tavoitteina ovat
 - vähentää eriarvoisuutta ja lisätä yhdenvertaisuutta sekä osallisuutta elämäntilanne ja tausta huomioiden
 - vahvistaa yhteisöllisyyttä ja suvaitsevaisuutta sekä lisätä erilaisten ihmisten kohtaamista ja keskinäistä ymmärrystä
 - vahvistaa ihmisten voimavaroja ja auttaa pitämään huolta itsestä, toisista ja ympäristöstä.

Kuka voi hakea STEA rahoitusta?

- STEA-avustuksia voidaan myöntää oikeuskelpoisille, rekisteröidyille ja yleishyödyllisille yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen.
- Seurakunnat eivät voi hake, mutta voivat olla kumppanina STEA rahoitteisissa hankkeissa.
- Kumppaneita voi löytyä omalta paikkakunnalta tai sitten valtakunnallisista järjestöistä kuten Kirkkopalvelut ry. Tällä voidaan kehittää esim. uusia työmenetelmiä jonkin asiakasryhmän hyvinvoinnin edistämiseksi

Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta, Säätiöt ja rahastot ry

- Suomessa säätiörekisteriin kuuluu n. 2 700 toimijaa, näistä Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukuntaan kuuluu 197. Nämä lähes kaksisataa yleishyödyllistä säätiö- ja yhdistysjäsentä tukevat tiedettä, taidetta, kulttuuria ja sosiaalisia tavoitteita Suomessa 510 miljoonalla eurolla vuodessa. <https://www.saatiopalvelu.fi/saatiot-verkossa.html>

Säätiöistä ja rahastoista esimerkkejä

- **OLVI-SÄÄTIÖ**

<https://www.olvisaatio.fi/> kaksi apurahan hakuaikaa vuodessa: keväthaku 1.1.-31.3 ja syysaku 1.7.-30.9.

- **PÄIVIKKI JA SAKARI SOHLBERGIN SÄÄTIÖ**

<http://www.pss-saatio.fi/> hakuaika päättyy syyskuun puolivälissä.

- **TUNKELOSÄÄTIÖ.** Suomessa kristillisten järjestöjen ja yhdistysten sosiaalista toimintaa, joka kohdistuu lapsiin ja nuoriin.

<http://www.tunkelonsaatio.fi/> Hakuaika joulukuussa.

JENNY JA ANTTI WIHURIN RAHASTO hakuaika huhti-toukokuussa, päättyy 31.5.2020 <https://wihurinrahasto.fi/>

- Kannattaa seurata oman paikkakunnan säätiöitä ja lähestyä asiamiehiä, jotta löytyy yhteinen intressi rahoitettavasta toiminasta, johon kannattaa rahoitushakemusta lähteä laatimaan.

KIRKKOPALVELUT

Kirkkopalvelujen kautta mahdollisia varainhankintamuotoja

- Kotimaanapu, josta Ilkka ja Seppo puhuvat
- Yhteisvastuukeräys, josta 20% jää seurakunnille
- Diakonian kokeiluraha on aika ajoin ollut haettavissa, josta Seppo Sulkko kertoo

Energia avustukset

Juha Välilä

Energia-avustukset valtiolta, BusinessFinland

- Avustus uusiutuvaan energiaa.
 - Avustus 15-30%
 - Maalämpö 15%
 - Aurinkoenergia 20%
 - Biokaasuhankkeet 20-30%
- Energiakatselmus 40%
- ESCO-palvelut
- <https://www.motiva.fi/ratkaisut/energiatehokkuus- ja esco-palvelut>
-> energiatehokkuussopimus

Energiatehokkuussopimus

- Mahdollistaa energia-avustuksen tavanomaiseen energiahankkeeseen avustus max.20 % pl.led-valaistushankkeet
- Vuosittainen raportointivelvollisuus
- Liittyminen RAKLIn jäseneksi
- 10% lisä energiakatselmuksiin
- 5% lisä energiainvestointien avustusprosenttiin

Yleisiä rahoituksen hakemiseen liittyviä koostesivuja

- <https://www.kansalaisyhteiskunta.fi/rahoitushakemisto>
- <https://www.jelli.fi/jarjestotoiminta/yhdistyksen-rahoitus-ja-varainhankinta/>
- Juuri käynnistynyt (26.8.2020) Diakonia+ juttusarja Hanketyötä ja sen käytäntöjä käsittelevä puheenvuorosarja EU – hankerahoituksesta ja kirkollisen toimintasektorin mahdollisuuksista olla mukana EU –hankkeissa.
<https://www.diakoniaplus.fi/kirkko-ja-eu-hankkeet/>

Olemme käytettävissä

- Hankeideoita, heikkoja signaaleja kannattaa kuulostella kentältä ja tarttua niihin.
- Rahoitusta on aina helpompi hakea oikeaan tarpeeseen.

Asiantuntija-apua saatavissa

- **Hankeneuvoja Juha Välilä**

juha.valila@kirkkopalvelut.fi

puh. 040 662 8365.

ELY-keskus rahoituksen, Leader-toiminnan sekä BusinessFinland –hankkeissa ja avustuksissa.

- **Hankepäällikkö Helena Markkanen**

helena.markkanen@seurakuntaopisto.fi

puh. 050 4005084

Seurakuntaopiston kanssa tehtävä hankeyhteistyö.

- **Varainhankinnan suunnittelija Eija Kilgast**

eija.kilgast@kirkkopalvelut.fi

puh. 040 6602 964

STEA- rahoitteisten hankkeiden yhteistyökumppanuudet, Säätiöiden rahoitukset ja Maakuntarahastot

Kotimaanapu yhdessä Ilkka Kalmanlehdon kanssa

Yhteisvastuukeräys, Tapio Pajunen

Varainhankinta diakoniatyön tukena

Seppo Sulkko

Diakoniavustukset

- Seurakunnan budjetoidut avustusmäärärahat
- Kirkon diakoniarahasto (joissain vielä myös hiippakunnallisia rahastoja)
- Tukikummit
- YV-keräyksen seurakunnan tuotto-osuus
- Yksityiset ja yrityslahjoitukset
- Kotimaanapu, Kaikille kone
- Säätiöt

Varainhankinnan hyödyt diakoniatyölle

- Varoja ei kerätä seurakunnalle/diakoniatyölle, vaan suoraan auttamistyöhön, hädässä oleville ihmisille ja perheille!
- Varainhankinta on tarpeellinen ja usein välttämätönkin ”lisätyökalu” taloudellisessa auttamisessa (käytännössä voi olla jopa ainut tapa auttaa konkreettisesti!)
- Lahjoittaminen tarjoaa tavallisille ihmisille (ja yrityksillekin) mahdollisuuden auttaa eli tehdä diakoniatyötä!
- Seurakunnissa suhtautumien taloudelliseen auttamiseen toki vaihtelee – useimmilla tärkeä osa diakoniatyötä ja jotkut käyttävät auttamiseen ainoastaan omat budjetoidut varat

Lahjoitukset ja keräykset

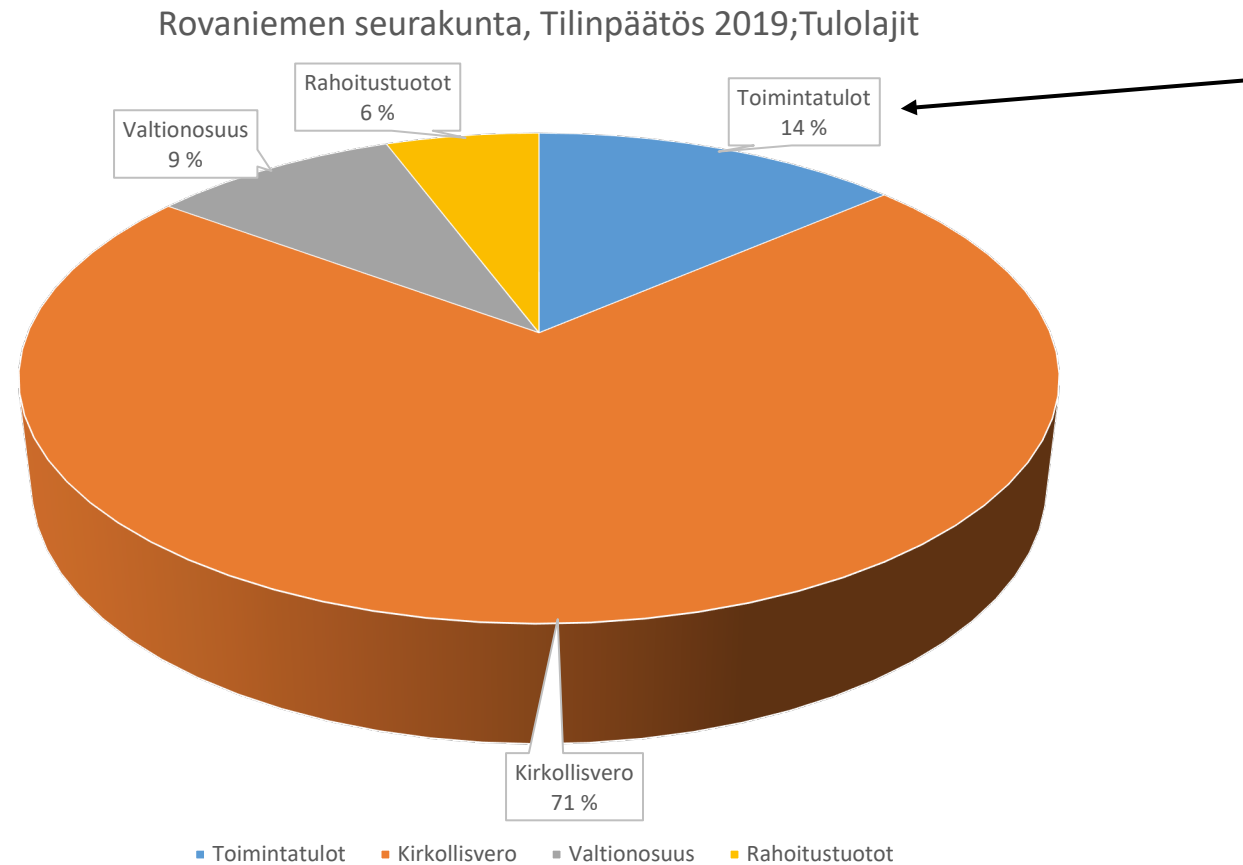
- Paikalliset yksityiset ja yrityslahjoitukset ovat toisinaan melko monitahoinen kysymys → lahjoituksen korvamerkinnyt → työllistävyys → priorisointihaasteet diakoniatyön kokonaisuuden näkökulmasta jne.
- Keräysten haasteina mm. eettiset näkökulmat (esim. vastuukysymykset) ja ”maineriskit” (mm. kirkon verotusoikeus!)
- Keräyksen kohderyhmiin kohdentuva arvostelu ja mustamaalaaminen
- Työmäärä hyötyyn/lisäarvoon nähden voi joskus olla kohtuuttoman suuri.
- Eri toimijoiden tehtävät ja roolit saattavat ”mennä sekaisin” (esim. kelan ja sos.toimen asiakasohjaukset diakoniatyölle, vaikka heillä on lakisääteinen ja ensisijainen vastuu auttamisessa!)
- Monista kysymyksistä huolimatta lahjoituksista ja keräyksistä saatu tulo on käytännössä kuitenkin merkittävä konkreettinen lisäarvo diakoniatyölle ihmisten hädän kohtaamisen, ihmisarvon ja auttamisen näkökulmasta!

Kentältä Kotimaanavusta kuultua

- Ihmisen näköinen ja kokoinen palvelu (työntekijä, avun tarvitsija sekä lahjoittaja).
- Paikalliskeräys on joustava ja helppo tapa löytää konkreettinen ratkaisu ihmisen/perheen kohdennettuun avun tarpeeseen.
- Antaa myös lahjoittajalle mahdollisuuden auttaa nopeasti ja kohdennetusti (alue, konkreettinen tarve, kohtuullinen keräyssumma -> osa seurakuntadiakoniaa!?).
- Mahdollistaa datan keruun; dokumentoitu hätä saadaan konkreettisesti näkyväksi -> osa vaikuttamista !!
- Osa keräyskohteiden tavoitesummista ei täyty kovin helposti tai riittävän nopeasti.
- Koko palveluprosessin kehittämisessä on vielä tehtävää (mm. avustusten kohdennukset, kriteerit, käytännön prosessit, viestintä/tuki).
- Paikallisessa viestinnässä vielä paljon kehitettävää, miksei osin myös valtakunnallisestikin!

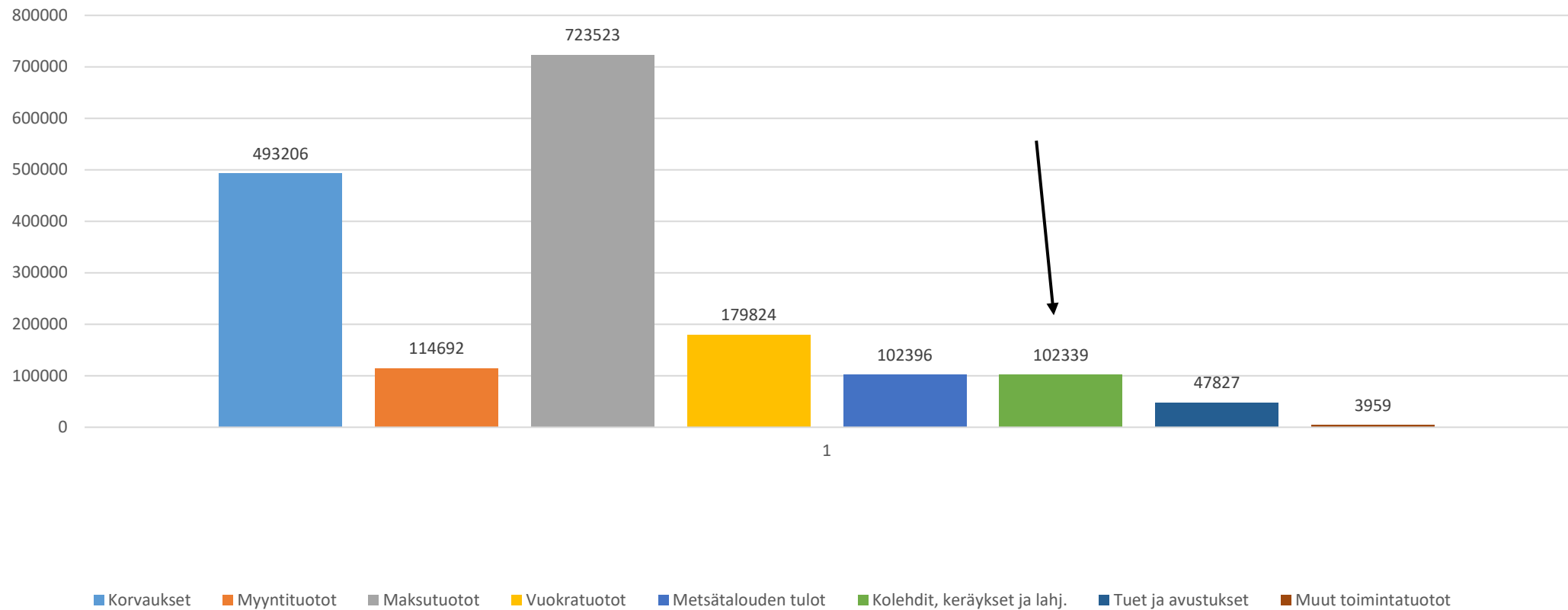
Hallintojohtaja Antti Jääskeläinen Rovaniemen seurakunta

Rovaniemen seurakunta; tilinpäätös 2019

Toimintatulot 2019 tilinpäätös; Yhteensä 1,767 M€

Toimintatulot tulolajeittain 2019

KIRKKOPALVELUT

Varainhankinnan keräyksiä Esimerkkejä Rovaniemellä

- Korona-keräys 2020
 - Tavoite 10.000 €, Toteutunut 8.100 €
- Joulukeräys 2019.
 - Tavoite 5.000 €, Tot. 1.800 €
- Joulukeräys 2018
 - Tavoite 4000 €, Tot. 2030 €

Mitä tästä pitää ajatella?

- Varainhankinta varsin pienimuotoista ja sen merkitys seurakunnan taloudelle pieni
 - Merkitys yksittäiselle perheelle/avunsaajalle suuri
 - Tämä hyvä pitää näkökulmana jatkossakin.
 - Hyvä stoori
- Seurakunnan oma rahankeräyslupa?
 - Vaatii oman byrokratian,
 - Jos keräyksiä vähän > kannattaako byrokratiaan tuhlata vähiä resursseja
 - Kirkkopalveluilla valmis konsepti > maksaa jotain mutta säästää resursseja seurakunnassa
- Ihmisillä on suuri tarve auttaa ja se kannattaa tehdä auttajille mahdollisimman helpoksi